

Fortælle
AKADEMIET
2018 - 2020

Vestjyllands Højskole
KRAFTVÆRK

Et menneske med en fortælling og en eller flere der lytter – det er en ur situation i menneskehedens historie, gentaget igen og igen overalt på vores klode. Forhåbentlig oplever alle mennesker en fortælling fortalt af et andet menneske hver dag: i skolen, på arbejdspladsen, på caféen, i sportshallen, ved midtagsbordet, på sengekanten eller på museet, i kirken, i kulturhuset, i teatret, på højskolen.

Tænk, hvor mange fortællinger der er blevet og bliver fortalt: enkle beretninger om noget der lige skete, store fortællinger om dramatiske oplevelser og hændelser, fortællinger om sindets lyse og mørke sider, om sorg og glæde, kærlighed og had, eller skrøner og morsomme fald på halen fortællinger.

Med Fortælle Akademiet ønsker vi at give mange flere mulighed for at blive gode, kloge og levende fortællere med lyst og evner til at forny og levendegøre vores kulturs gamle fortællinger eller skabe splinternye fortællinger. Og til at skabe nærvær og samvær med sine fortællinger, som livskraft og som en modpol til isolation og ensomhed i vores digitaliserede samfund. Den mundtlige fortælling fortalt i samvær med mennesker må aldrig dø!

Vi tager udgangspunkt i mangfoldigheden i det danske og internationale fortælle miljø og i både højskolens og Vestjyllands kulturhistorie, fordi vores ønske er at gøre Fortælle Akademiet til et kraftcenter og et mødested for alle der er optaget af mundtlig fortælling i Danmark.

Fortælle Akademiet tilbyder fordybelse og udfordringer for enhver, der ønsker at udvikle fortællinger og fortællestil, hvad enten du allerede er fortæller eller gerne vil lære at fortælle.

Fortælle Akademiet indeholder 8 moduler á 4 døgn over 2 år. Du vælger selv om du ønsker at deltage på alle 8 moduler eller enkelte moduler, der indeholder lige det du har brug for. Hvis du ingen erfaring har med mundtlig fortælling, anbefaler vi, at du begynder med Modul 1.

På gensyn!

Ingrid Hvass
*Fortæller, cand.mag.
i Dansk og Teater*

Else Mathiassen
*Forstander, danser
og fortæller*

Modul 1:

MUNDTLIG FORTÆLLE TRADITION, LOKAL OG GLOBAL.

FORTÆLLETEKNIK OG GENRER

Vi indleder med at komme helt tæt på de mundtlige fortællingers inderste væsen; de gamle fortællere og de overleverede fortællinger. Vi arbejder praktisk og konkret med de mundtlige genrer og fortælleteknikker: sagn, eventyr, legender, ballader.

Heidi Dahlsveen: "Eventyrstilen før og nu" om den traditionelle eventyrfortælling og om at samtidsaktualisere de traditionelle fortællinger: en grundlæggende indføring i at fortælle folkeeventyr – om fortællingens struktur, visualisering og husketeknikker, og om forståelse og brug af den kontekst man fortæller i. Dialog om fortællerens rolle i samtiden.

Undervisere:

Heidi Dahlsveen fra Oslo, Norge, fortællekunstner siden 1996, både i Norge og internationalt, førstelektor i mundtlig fortællekunst ved Universitetshøjskolen i Oslo og Akershus.
Ingrid Hvass og Else Mathiassen.

- *Man. 3. sep. kl. 14 – fre. 7. sep. 2018 kl. 14*
- *Modulet indbefatter deltagelse i Fortælle festival på Nørre Vosborg 8. - 9. sep. 2018*

Modul 2:

SKØNLITTERATUR I MUNDTLIG FORM. NYE MUNDTLIGE FORTÆLLEFORMER

Hans Otto Jørgensen præsenterer to grundlæggende øvelser som afsæt til nye fortællinger: Metonymiske kæder - om at beskrive og strække beskrivelsen. Epifani - om at indfange det særlige øjeblik, hvor man erkender de store sammenhænge i eksistensen. Samlende diskussion om, hvad man kan bruge den skrevne litteratur til i den mundtlige fortælling.

Kari Brinch: Oplæg, dialog og øvelser om at transformere litteratur til mundtlig fortælling med udgangspunkt i H.C. Andersens eventyr; om at finde sin egen vej igennem fortællingen. OG om nye mundtlige fortælleformer og fortællescenerne i dag: "Moderne fortælling", jeg-fortællinger, konkurrencer og koncepter. Improvisation og nye fortællinger.

Undervisere:

Hans Otto Jørgensen, forfatter, tidl. rektor ved Forfatterskolen i København og medstifter af forlaget Gladiator. **Kari Brinch**, "Storytale", fortæller HC Andersens eventyr, personlige fortællinger, løgnehistorier, Story Slam.

Ingrid Hvass og Else Mathiassen.

- *Ons. 7. nov. kl. 14 – søn. 11. nov. 2018 kl. 14*

Modul 3:

FORTÆLLINGENS MUSISKE OG POETISKE ELEMENTER

Sprogets iboende musikalitet og rytme er i fokus. Ud fra præmissen at al naturlig tale er melodisk vil vi undersøge talesproget - lege med toner, klang og rytme og finde en vej til at underbygge og styrke den mundtlige fremførelse. Vi vil udforske to essentielle dele i mundtlig fortælling: talesprog og sang. Målet er at udvikle sin egen syntese af de to.

Nick Hennessey præsenterer en række øvelser som grundlag for at eksperimentere med rim og sange, med rytmisk fortælling og poesi, med omkvæd der bevæger sig mellem tale og sang. Og igennem øvelser styrke og udvikle stemmens fysiske side.

Undervisningen foregår på engelsk med mulighed for tolkning. Deltagerne fortæller på eget modersmål. Mulighed for at arbejde med gamle middelalderballaders fortællinger og melodier.

Undervisere:

Nick Hennessey, England. Sanger, sangskriver og fortæller med en fundamental interesse for relationen mellem landskab, samfund og fortællinger. **Ingrid Hvass** og **Else Mathiassen**.

• *Ons. 23. jan. kl. 14 – søn. 27. jan. 2019 kl. 14*

Modul 4:

FORTÆLLERENS RUM. SCENISK BEVIDSTHED OG KONTAKT TIL PUBLIKUM

Vi vil udforske fortælle teknikker, som opstår i relationen rum – krop – stemme med henblik på at udvikle scenisk bevidsthed. Hver enkelt deltager skal finde den fortæller, som han/hun ønsker at skabe ud fra personlighed og interesser. Vi vil afprøve forskellige “fortællerum” – fra det store uafgrænsede rum til det lille intime rum. Ved at fortælle “Mikrofortællinger”, skabe rum med krop og stemmekraft, leg med rekvisitter og kostumer og ved at afprøve intervention med publikum i et offentligt rum. Undervisningen foregår på engelsk med mulighed for tolkning.

Undervisere:

Carolina Pizarro, Chile/Danmark og **Luis Alonso**, Chile/Danmark. Begge var lærere på Chiles nye Fortælleskole i Santiago “Escuela de cuenta cuentos Fundación Mustakis” 2010 - 2015 og producerede den første internationale fortællefestival i Chile “International Storytelling Festival ECC”. Begge er nu del af Odin Teatrets faste ensemble i Holstebro. **Ingrid Hvass** og **Else Mathiassen**.

• *Ons. 10. apr. kl. 14 – søn. 14. apr. 2019 kl. 14*

Modul 5:

LIV OG FORTÆLLINGER. FRA PERSONLIG OPLEVELSE TIL UDTRYK

Når vi fortæller, gengiver vi virkeligheden - giver den form og udtryk. **Moussa Diallo**, fortæller sin livshistorie med eventyr, sange og musik fra sit barndomshjem i Mali, også beretningen om sin flugt til Danmark og den store drøm om at blive musiker. Vi begiver os ud på vores livsrejse, mens vi genopliver fortællinger og sange og kæder dem sammen i en helt ny form - vores livsfortælling.

Sammen med **Ann-Mai-Britt Fjord** skal vi arbejde med forvandling af personlige oplevelser til fortællinger. Verden over arbejder fortællere konkret og bevidst med ”Helende fortællinger”, andre påstår at alle fortællinger er helende. Hvem er de helende for – tilhørerne eller fortælleren? Er vi bevidste om, hvad vi ønsker at bringe ind i verden med vores fortællinger?

Undervisere:

Moussa Diallo, musiker, sanger og fortæller.
Ann-Mai-Britt Fjord, musiker i Klezmerduo og fortæller. **Ingrid Hvass** og **Else Mathiassen**.

- *Man. 16. sep. kl. 9 – fre. 20. sep. 2019 kl. 11*
- *Modulet indbefatter deltagelse i Fortælle festival på Nørre Vosborg 14. - 15. sep. 2019*

Modul 6:

FORTÆLLENDE TEATER - TEATRALSKE FORTÆLLING

Teatret og fortællekunsten har meget til fælles. Vi tager fat på fortællingens dramaturgi og fortællerens placering i fortællingen. Hvordan påvirker det historiens kerne, hvis fortællerens synsvinkel ændres? Vi vil arbejde med: Roller og fortæller-jeg. Dialog. Karakteristik af personer. Geografi i fortællingen, retning og rum, nær/fjern.

Mellem teater og fortælling. To garvede skuespillere, der arbejder med både teater og fortælling, vil dele deres erfaringer og arbejdsmetoder og inspirere med øvelser og fortællinger, der mikser teater og fortælling uden berøringsangst.

Undervisere:

Hans Rønne, skuespiller og instruktør, stiftede i 1984 ”TEATRET”. Fortæller bl.a. ”Ifølge Markus”, ”Fars Dreng” og ”Abrahams Børn”.

Lene Vestergård, uddannet som skuespiller i 1978, har fortalt historier sideløbende med skuespillerarbejdet. Har spillet og skabt forestillinger i utallige sammenhænge og instrueret både fortællere og skuespillere.

Else Mathiassen og **Ingrid Hvass**.

- *Ons. 13. nov. kl. 14 – søn. 17. nov. 2019 kl. 14*

Forår 2020

Modul 7:

MYTER & RELIGIØSE FORTÆLLINGER. MELLEMØSTLIGE MUNDTLIGE TRADITIONER

”Poetisk Teologi” kalder **Erik A. Nielsen** sine bibelhistorier. Med fortællende foredrag ønsker han at vække fortælleånden og hjælpe moderne mennesker med at knække den bibelske kode. I en workshop med VANDET som element – kæder vi en række bibeltekster sammen til fortællinger.

”Stol på Gud – men tøj din kamel først!”

Lise Marie Seidelin Nedergaard fører os ind i de gamle fortælletraditioner fra Mellemøsten: religiøse legender, sufi-fortællinger og episk-mytiske værker. Indlevelse i kultur og fortællinger, og den underfundige humor, er en forudsætning for at vi kan tilegne os fortællingerne og fortælle dem.

Undervisere:

Lise Marie Seidelin Nedergaard, BA i Russisk og Oldnordisk, 3. generation af professionelle fortællere, har udgivet eventyr fra Mellemøsten og Centralasien. **Erik A. Nielsen**, professor emeritus, dr. fil og dr. teol., forfatter - senest med firebindsværket ”Billed-Sprog”.

Else Mathiassen og Ingrid Hvass.

• *Ons. 22. jan. kl 14 - søn. 26. jan. 2020 kl 14*

Modul 8:

LEVENDE FORMIDLING. FRA FAGLIG VIDEN OG ERFARING TIL MUNDTLIG FORTÆLLING

Mundtlig fortælling i særlige kontekster.

Fire fortællere vil præsentere og involvere deltagerne i det område, som de hver især er specialister i:

Lena Bjørn: Arbejdspladsen – brug af fortælling til at skabe dialog og refleksion over fælles opgaver. Om at få andre til at fortælle deres historie. ”Når vi fortæller for hinanden, så styrker det vores relation”

Else Mathiassen: Undervisning – fra stof til fortælling, med udgangspunkt i den Grundtvigske tradition og De frie Skoler. ”De fleste af os husker bedre gennem fortællingens billeder end via information.”

Kari Brinch: Hvordan mundtlig fortælling kan gøre formidling af faglig viden, f.eks. naturvidenskab mere levende? ”Storytelling er en ældgammel kunstform, men måske er det fremtidens måde at lære på.”

Ingrid Hvass: Et steds fortælling – om at fortælle i naturen og i landskabet. ”At lytte til et steds fortælling og samtidig sanse stedet og naturen, det er levendegørelse af natur, kultur og fællesskab”.

• *Ons. 22. apr. kl. 14 – søn. 26. apr. 2020 kl. 14*

PÅ HVERT MODUL arbejder vi grundigt med fortællerens værktøjer: Stemmen og kroppen, indre billeder og sprog, inspiration, forestillingsevne og improvisation.

PÅ HVERT MODUL er der gæsteundervisere i forhold til modulets tema. Ingrid Hvass og Else Mathiassen er ansvarlige for hvert modul og sammenhæng mellem modulerne, begge er gennemgående undervisere. Hvert moduls kursister og undervisere arrangerer et fortællearrangement på højskolen eller et andet lokalt kultursted.

SAMMENHÆNG: For kursister tilmeldt 4 - 8 moduler i sammenhæng, tilbyder vi en ekstra dag for samme pris. Den ekstra dag begynder et døgn før modulet starter, med tid til individuel vejledning, hvor fokus vil være den enkelte fortællers udvikling. Opsamling af fortællinger, projekter og praktik. Med alle 8 moduler i sammenhæng er det muligt at skabe en grundig uddannelse i mundtlig fortælling.

Fortælle Akademiet er et mødested for alle, der ønsker at medvirke til at levende mundtlig fortælling fortsat udvikler sig og forholder sig til den tid, vi lever i.

Maj 2019

ÅBENT SYMPOSIUM

Oplæg, workshops, fortællinger, paneldebat og samtaler om aktuelle og samtidige temaer indenfor mundtlig fortælling. Et mødested for udøvere og interesserede, med den nutidige mundtlige fortælling som omdrejningspunkt.

• Fre. 17. maj – lør. 18. maj 2019

Maj 2019

MODUL X: FORTÆLLINGER DER FORANDRER / UNGE FORTÆLLINGER

Vi vil arbejde ud fra deltagernes ønske om at skabe forandring omkring sig. Hvordan brænde igennem med fortællingen, som vi brænder for og hvordan skabe fortællinger, der inspirerer og engagerer? Vi vil have fokus på at integrere det personlige og almene perspektiv, finde den indgangsvinkel, den form og det udtryk, der gør netop vores fortælling unik og nødvendig at høre.

Tilrettelægges af **Kamilla Holm**, fortæller, med et ønske om at integrere fortællingens magi med hverdagens interaktioner.
Else Mathiassen og Ingrid Hvass.

• Ons. 15. maj kl. 14 – søn. 19. maj 2019 kl. 14 i forbindelse med Symposium, maj 2019

Praktisk information

Fortælle Akademiet er placeret på Vestjyllands Højskole ved Ringkøbing fjord tæt på hav og hede. Vores base vil være det runde fortælle hus i Forundringens Have. Undervejs vil vi bruge de muligheder naturen omkring os giver.

Fortælle Akademiets moduler ligger parallelt med højskolens øvrige aktiviteter.

Vestjyllands Højskole er et lille, men konstant kraftværk for kunst, kultur, økologi og iværksætteri. Vi tilbyder ugekurser og højskoleophold for alle fra 18 år og opefter i 3, 5 eller 8 måneder.

Det faglige niveau er funderet i kunsten og det traditionelle højskoleliv med foredrag, morgensamlinger og samtaler. Rammerne er den smukke - men til tider vilde - vestjyske natur, og den grønne profil med eget økologiske eksperimentarium; Forundringens Have og det guldpræmierede køkken.

Fortælle Akademiet er støttet af:

midt
regionmidtjylland

højskolerne

Pris pr. person/pr modul

Hjemmeboende/sovesal	2900,-
Dobbeltværelse	3400,-
Dobbeltværelse m. bad	3900,-
Eneværelse	3900,-
Eneværelse m. bad	4400,-

1. rate på 1000,- skal betales ved tilmelding, det resterende beløb 4 uger før kursusstart.

Tilmelder du dig 4-8 moduler i sammenhæng, tilbyder vi en ekstra dag for samme pris (se side 6).

Tilmelding

www.fortaelleakademiet.dk
Tlf.: 9675 3777.

Kontakt

Vestjyllands Højskole
Skraldhedevej 8, Velling
6950 Ringkøbing

Tlf.: 9675 3777
kontor@vestjyllandshojskole.dk

Læs mere

www.fortaelleakademiet.dk
www.vestjyllandshojskole.dk

